

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **R. A.**, zastoupeného JUDr. Janem Havlem, advokátem se sídlem Kralupy nad Vltavou, Přemyslova 457, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 3. 2005, č. j. 30 Az 65/2004 - 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Jana Havla **se u r č u j e** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 3. 2004, č.j. OAM-523/VL-10-03-2004. Tímto rozhodnutím mu nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) a bylo vysloveno, že se na něho

nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalobce nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu, a že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti namítá, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, neopatřil si úplné důkazy a jeho rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů. Dále poukázal na to, že jeho problémy na Ukrajině jsou způsobeny náboženským vyznáním, neboť stěžovatel je řeckým katolíkem a jeho okolí je čistě pravoslavné. Poukazuje k tomu rovněž na čl. 43 a 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem OSN, které jsou na tíživou situaci na Ukrajině aplikovatelné. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje svoje rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu za vydaná v souladu se zákonem a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl, případně odmítl, pokud stěžovatel nebude zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu (Městského soudu v Praze) režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů [§ 109 odst. 2, 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“)].

Stěžovatel to v kasační stížnosti sice výslovně neuvádí, avšak námitky tam uplatněné lze podřadit pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (*tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*), tvrdí totiž, že je pronásledován z náboženských důvodů a splňuje tak podmínky pro udělení azylu, což krajský soud nesprávně posoudil. Namítá však také důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (*vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí*

správního orgánu měl zrušit), domnívá se totiž, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a neopatřil si potřebné podklady.

K tomu ze správního a soudního spisu vyplynulo, že dne 11. 2. 2004 stěžovatel podal žádost o udělení azylu, kde uvedl, že Ukrajinu opustil 5. 4. 2003 z ekonomických důvodů, neboť tam nemohl získat zaměstnání a uživit rodinu. Odjel proto do České republiky za prací, tu zde získal a pracuje. Nyní ale obdržel správní vyhoštění a žádá proto o azyl. Rovněž poukázal na to, že odjel také kvůli svému náboženství, je totiž řeckým katolíkem a jeho okolí je čistě pravoslavné; svými vrstevníky byl bit. Z protokolu o pohovoru k důvodům žádosti pak vyplynulo, že stěžovatel při tomto pohovoru svoje ekonomické potíže na Ukrajině potvrdil; k náboženským problémům uvedl, že to byl důvod odchodu z vesnice do města a nikoliv ze země. K dotazu žalovaného, jakým způsobem byl utiskován, odpověděl, že byl nazýván katolíkem a jednou byl svými vrstevníky, kteří byli pod vlivem alkoholu, také zbit. Jiné problémy na Ukrajině neměl. Žalovaný mu rozhodnutím ze dne 16. 3. 2004 azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a rozhodl, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Stěžovatel předně namítá, že jím vylíčené skutečnosti – zejména potíže s obyvateli kvůli jeho náboženskému vyznání - jsou důvodem pro udělení azylu. Zákon o azylu na možné pronásledování z náboženských důvodů samozřejmě pamatuje. Podle § 12 písm. b) tohoto zákona se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Co se rozumí pronásledováním zákon o azylu stanoví výslovně (*za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním*). Stěžovatel má tedy zato, že ho jeho potíže kvůli náboženskému vyznání, kvalifikují k udělení azylu. Nejvyšší správní soud s ním však v daném případě nemůže souhlasit, a to hned ze dvou důvodů. Jednak jeho potíže nedosahovaly takové intenzity, aby je bylo možno považovat za pronásledování; jednalo se totiž pouze o slovní nazývání stěžovatele katolíkem a jeho jednorázové zbití vrstevníky. Navíc se stěžovatel o pomoc k žádným ukrajinským orgánům neobrátil a nelze toto jednání soukromých osob považovat za jednání státem podporované či tolerované. V neposlední řadě pak stěžovatel sám uvedl, že tyto potíže vyřešil přestěhováním z vesnice do města a že z Ukrajiny odešel z ekonomických důvodů - ty pak azylově relevantní nejsou (k tomu viz ustálenou a bohatou judikaturu Nejvyššího správního soudu dostupnou na www.nssoud.cz, např. rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, ze dne 28. 11. 2003, č. j. 4 Azs 24/2003 - 68 či ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43).

I kdyby však stěžovatel byl skutečně na Ukrajině pronásledován z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, nebylo by možné za daných podmínek o udělení azylu z tohoto důvodu uvažovat. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena žádná lhůta, ve které je cizinec povinen o azyl požádat, Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81 (přístupný na www.nssoud.cz), konstatoval, že *o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. V opačném případě, tedy při podání žádosti o azyl s výrazným*

časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti se již nemusejí shodovat s důvody odchodu ze země původu, což může cizince z poskytnutí azylu vyloučit podobně, jako žádost v jiné, než první bezpečné zemi. Z uvedeného je zřejmé, že k tomu, aby žádost o udělení azylu mohla být úspěšná, je třeba, aby cizinec o udělení azylu požádal neprodleně po svém příchodu do země. V daném případě stěžovatel do České republiky přijel již na počátku dubna 2003, o azyl však požádal až v únoru 2004, navíc až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění. Nejvyšší správní soud za této situace plně souhlasí se žalovaným a krajským soudem, že důvodem, pro který stěžovatel o azyl žádá, je snaha vyhnout se vyhoštění a zlegalizovat svůj pobyt v České republice. Tento důvod pak není azylově relevantním a azyl mu tak nebyl udělen zcela po právu. Krajský soud postupoval v souladu se zákonem, když jeho žalobu zamítl. Naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebylo shledáno.

Stěžovatel rovněž namítá, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, neopatřil si úplné důkazy a jeho rozhodnutí nevyplyvá ze zjištěných podkladů. S touto námitkou však nemůže zdejší soud souhlasit. Jednak se jedná o námitku nekonkrétní, neboť stěžovatel neuvádí, jaké další podklady měl žalovaný opatřit ani co z nich měl zjistit. Rovněž neuvádí, v čem spatřuje nesoulad rozhodnutí se zjištěnými podklady. Takovým nekonkrétním důvodem se nemůže Nejvyšší správní soud zabývat; řádně vymezený důvod kasační stížnosti totiž musí vedle zpravidla právního hodnocení situace obsahovat okolnosti skutkové, tedy v čem konkrétně stěžovatel namítaná porušení zákona spatřuje. Tak tomu u dané námítky nebylo. Je vhodné však uvést, že v řízení o udělení azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Tato žadatelova aktivita nemůže být nahrazena žádnou činností správního orgánu. Správní orgán pak zejména ověřuje pravdivost a hodnověrnost stěžovatelem uvedených skutečností a k tomu zajišťuje důkazy. V daném případě žalovaný svojí povinností zjistit přesně a úplně skutkový stav věci plně dostál a rozhodnutí je vydáno na podkladě skutečností obsažených ve správním spisu. Zdejší soud má zato, že žádné další důkazy prováděny být nemusely, neboť všechny podstatné skutečnosti žalovaný zjistil. Tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. neobstojí.

Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno naplnění žádného z uplatněných důvodů kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1x 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava věci a 1x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu